

Педагогічне навантаження вчителя

Педагогічне навантаження вчителя загальноосвітнього навчального закладу незалежно від підпорядкування, типу та форми власності - це час, призначений для здійснення навчально-виховного процесу.

Порядок попередження педагогічних працівників про педагогічне навантаження в наступному навчальному році

Відповідно до норми «Типових правил внутрішнього трудового розпорядку для працівників державних навчально-виховних закладів України», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.12.1993 р. № 455 (з наступними змінами, внесеними наказом МОН України від 10.04.2000 р. № 73), прямим обов'язком керівника закладу освіти є доведення до відома педагогічних працівників наприкінці навчального року (до надання відпустки) про педагогічне навантаження в наступному навчальному році. У випадку повної відсутності можливості забезпечити педагогічного працівника навчальним навантаженням питання вирішується шляхом скорочення штату працюючих (із дотриманням чинного законодавства).

Установлення та розподіл навантаження для педагогічних працівників

Відповідно до закону України «Про загальну середню освіту», Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 15 квітня 1993 року № 102, педагогічне навантаження вчителя загальноосвітнього навчального закладу незалежно від підпорядкування, типу та форми власності обсягом менше тарифної ставки встановлюється тільки за його згодою.

Навчальне навантаження між учителями, викладачами та іншими педагогічними працівниками розподіляється директором установи за узгодженням із профспілковим комітетом залежно від кількості годин, передбачених навчальними планами, наявності педагогічних кадрів та інших конкретних умов, що склались у закладі (з дотриманням Кодексу законів про працю України).

Окрім педагогічного навантаження вчителя на тарифну ставку 18 навчальних годин на тиждень робочий час включає інші види педагогічної діяльності в такому відношенні до тарифної ставки:

- класне керівництво - 20-25 %;
- перевірка зошитів - 10-20 %;

- майстернями - 15-20 %;
- навчальними кабінетами - 10-15 %.

У вихователя загальноосвітнього навчального закладу навантаження становить 30 годин, а у вихователя загальноосвітньої спеціальної школи (школи-інтернату) - 25 годин на тиждень, що складає тарифну ставку.

Перерозподіл педагогічного навантаження протягом навчального року допускається в разі зміни кількості годин з окремих предметів, що передбачається робочим навчальним планом, або за письмовою згодою педагогічного працівника з додержанням законодавства України про працю.

Чи має право педагогічний працівник відмовитись від навантаження на ставку?

Установлення неповного робочого часу (у тому числі педагогічним працівникам) регулюється ст. 56 Кодексу законів про працю України. Так, за угодою між працівником і власником чи вповноваженим органом (у даному випадку директором закладу освіти) неповний робочий день або неповний робочий тиждень може встановлюватись як при прийнятті на роботу, так і згодом. Причому прохання вагітної жінки, жінки, яка має дитину до чотирнадцяти років або дитину-інваліда, у тому числі таку, яка перебуває під опікою, або здійснює догляд за хворим членом сім'ї відповідно до медичного висновку стосовно встановлення неповного робочого часу, має бути задоволене. Одностороннє небажання педагогічного працівника без зазначених поважних причин працювати з неповним навантаженням може розцінюватись як порушення умов трудового договору.

Обмеження обсягу навантаження педагогічних працівників

Обсяг навчальної та іншої педагогічної роботи, яку може виконувати педагогічний працівник за основним місцем роботи, граничними розмірами не обмежується.

Учителям вечірніх (змінних) середніх загальноосвітніх шкіл (класів) з очно-заочною формою навчання, заочних шкіл, а також учителям, які навчають дітей, які перебувають на тривалому лікуванні в лікарнях, і викладачам педучилищ визначається два рази на рік до початку першого та другого півріччя, а викладачам вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладів визначається один раз на рік до початку навчального року.

Тривалість робочого часу вчителя

Відповідно до ст. 50 Кодексу законів про працю України, нормальна тривалість робочого часу не може перевищувати 40 годин на тиждень.

Робочий час учителів та інших педагогічних працівників загальноосвітніх закладів регулюється затвердженням розкладом навчальних занять, складеним відповідно до тижневого навантаження, а також планів виховної та методичної роботи.

Під час канікул, які не збігаються з черговою відпусткою, керівник закладу освіти залучає педагогічних працівників до педагогічної та організаційної роботи в межах часу, що не перевищує їх навчального навантаження до початку канікул.

Питання про тривалість робочої години педагогічного працівника регулюється посадовою Інструкцією, згідно з якою ставки заробітної плати педагогічних працівників устанавлюються, виходячи із витрат робочого часу в астрономічних годинах (60 хв). Короткі перерви, передбачені між уроками (лекціями), є робочим часом педагогічного працівника. Тривалість уроків і перерв устанавлюється відповідно до положення про навчальний заклад. У навчальних планах шкіл усіх типів і найменувань, педучилищ, професійно-технічних закладів час на навчальні дисципліни визначається в академічних годинах (45 хв), крім 1-х класів, де навчаються діти шестирічного віку, - 35 хв, у 2-4-х класах - 40 хв. Скорочення тривалості уроку не є підставою для зменшення норми часу, що передбачається на вивчення предмета, і не є підставою для зменшення норми часу для оплати в розрізі чверті, півріччя, року. Збільшення кількості уроків у зв'язку зі зменшенням їх тривалості не означає збільшення навчального навантаження, устанавленого під час тарифікації.

Головний державний інспектор з питань праці

І. Засць

Головний спеціаліст з оплати праці

О.Петріщак